

Dějiny farního kostela sv. Mikuláše v Březové

Březová vznikla na prastaré obchodní cestě, jedné z odboček takzvané Jantarové stezky. Dostala jméno podle lesa a náležela do kraje, který byl až do roku 1240 nazýván krajem holasovickým, později opavským. Rozsáhlé pohraniční lesy začali od počátku 13. století kolonizovat významní šlechtici. K nim náležel i Semislav z Morkovic, který celý újezd daroval klášteru Hradisku. Pak újezd získal rod pánů z Medlova, jimiž začíná rod Pernštejnů. Roku 1296 se újezd dostává do majetku benediktinského kláštera v Třebíči. V kolonizačním újezdu vzniká kromě jiných vesnic a měst roku 1238 vesnice Březová.

Vzhledem k svému postavení na obchodní cestě byla Březová snad již ve 13. století trhovou vsí. Tržiště se nacházelo na pravouhlé návsi, které vévodilo z jedné strany fojtství, z druhé strany asi již ve 13. století dřevěný kostel sv. Mikuláše, patrona obchodu. Tento světec byl oblíbený v kolonizačních městech a obcích. Třebíčský klášter tu měl již ke konci 13. století expozituru, která se brzy změnila v proboštství. Roku 1412 je jmenován v Březové probošt Štěpán.

Kostelní inventář z roku 1672 potvrzuje, že v té době stál v Březové dřevěný kostel, avšak stářím natolik zchátralý, že musel být důkladně opraven. Vnitřní zařízení bylo za 30leté války velmi poškozeno a cenné movitosti uloupeny. V té době byly v kostele 3 oltáře, nově konsekrované vratislavským biskupem 24. května 1654. Starý dřevěný kostel 8. srpna 1691 úplně vyhořel.

Na jeho místě byl na náklad Jiřího Kryštofa II. Pruskovského, majitele hradeckého panství a za faráře Josefa Duška, postaven v roce 1692 nový, zděný barokní kostel o rozměrech asi 18x10,5 m. Západní část této orientované stavby s věží v průčelí, se dochovala podnes, zatímco východní část s presbytářem byla přestavěna v přízřívobném slohovém charakteru a rozšířena na celkovou délku téměř 37 metrů v letech 1862 – 1864. Kromě

tohoto byla při severní straně presbytáře přistavěna nová sakristie.

Roku 1706 – 1707 vytvořil neznámý řezbář barokní kazatelnu. Postavení původních barokních varhan se datuje roku 1709, křtitelnice 1722, bočního oltáře sv. Josefa roku 1724 a Panny Marie Pomocné 21. dubna 1733. Na náklad Jiřího Wolfa, převora augustiniánského kláštera ve Fulneku, byl v roce 1759 postaven nový hlavní oltář, dosud existující. Sochařská a malířská výzdoba hlavního oltáře byla dokončena v roce 1772. Obraz sv. Mikuláše namaloval pro hlavní oltář opavský malíř Ignác Günther, jemuž se připisuje i autorství 14 obrazů Křížové cesty.

Starý rokový tabernákl s mensou byl od hlavního oltáře v roce 1860 odstaven k boční stěně – nyní v zadní části kostela – a nahrazen novým od B. Stützerera. Celková renovace hlavního oltáře i ostatního kostelního zařízení byla provedena v letech 1862 – 1863 stolařem J. Anlaufem z Vítkova a štafírem F. Dubovým z Březové. Güntherův obraz přitom restauroval a nové obrazy pro boční oltáře namaloval v roce 1863 malíř Antonín Berger z Nového Jičína. Původní barokní varhany z roku 1709 byly nahrazeny v roce 1828 novými.

Z inventáře z roku 1769 vysvítá, že v té době stála u kostela dřevěná farní budova, situovaná stejně jako dnešní, se 7 nevelkými místnostmi a hospodářským stavením. Na náklad Jana Lichnovského z Hradce byla fara nově postavena v roce 1789 stavitelem Janem Sarkandrem Thalherrem z Fulneku.